

УДК 7.012:391(09)

DOI:10.30857/2617-0272.2018.4.1.

ГРИЩЕНКО І. М., КОКОРИНА Г. В., НИКОЛАЄВА Т. В.
Київський національний університет технологій та дизайну**ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОЛЬ
КОЛЕКЦІЇ ІСТОРИЧНОГО КОСТЮМА «КОСТЮМОТЕКА»**

Мета. Аналіз умов створення колекції історичного одягу, яка зберігається у музеї Київського національного університету технологій та дизайну. Виявлення методологічного значення структурної побудови та змісту колекції для процесу фахової підготовки студентів дизайнерів.

Методика. В процесі підготовки статті використано сучасні методи наукових досліджень: історіографічний аналіз, літературно-аналітичний метод, метод історико-періодичної класифікації. Історію створення колекції та її структуру досліджено системно, об'єктивно, у взаємозв'язку з актуальними проблемами теорії моди.

Результати. Доведено значимість створення колекції історичного костюма на факультеті, який готує дизайнерів одягу. Проаналізовано сучасні методи реконструкції історичного одягу, окреслено коло джерел практичного дослідження автентичних зразків. Описано історію створення колекції та проблеми, з якими зіткнулися учасники проекту. Проаналізовано структуру колекції, яка складає сьогодні більше 500 зразків одягу, доповнень та аксесуарів та відображає історію світової моди від стародавності до ХХ століття. В статті представлено огляд основних заходів щодо презентації колекції на різних виставкових майданчиках, сформульовано значення подібних заходів для просування інформації про діяльність університету.

Наукова новизна полягає у тому, що вперше систематизовано факти про історію створення, значення та структуру колекції історичного костюма «Костюмотека» і зберігається на факультеті дизайну Київського національного університету технологій та дизайну.

Практична значущість. Зібрана інформація може бути використана для подальших досліджень в галузі реконструкції історичного костюма, а також для проектування сучасного модного одягу за мотивами історичного та етнографічного костюма.

Ключові слова: костюмотека, реконструкція історичного костюма, історія моди, дизайн одягу.

Вступ. «Костюмотека» – це колекція реконструйованого історичного костюма, яка створена та зберігається на факультеті дизайну Київського національного університету технологій та дизайну. Протягом 1995 – 2018 рр. викладачами та студентами кафедри художнього моделювання костюма реконструйовано більше, ніж 500 зразків одягу, взуття та аксесуарів. Робота проводилась при сприянні етнографічних музеїв, із залученням спонсорів та на основі інноваційних методів дослідження історії моди. Колекція відіграє значну роль у

навчальному процесі, сприяючи професійному становленню молодих дизайнерів, розширюючи їх теоретичний та практичний досвід. Починаючи з 2005 року моделі історичного одягу регулярно беруть участь у різноманітних виставках на експозиційних майданчиках Києва, інших міст України та за кордоном.

Постановка завдання. Аналіз структури колекції історичного костюма «Костюмотека», хронологічний огляд історії її створення. Огляд засобів презентації колекції, визначення її ролі в процесі фахової підготовки дизайнерів костюма.

Результати дослідження. Історія костюма довгий час залишалася дисципліною, похідною від історії мистецтва. На рубежі ХХ – ХХІ ст. ситуацію змінили нові праці з історії та теорії костюма, які розширили коло джерел його дослідження – візуальних, предметних, письмових, а також удосконалили методи вивчення, атрибуції та інтерпретації історичного костюма [7, 10]. Сьогодні фахівці частіше говорять не про історію костюма, а про історію моди, розглядаючи костюм як структуру, яка відповідає певному історичному дискурсу і породжує різноманітні сенси – естетичні, гендерні, соціальні. Відзначимо також, що наука про моду розділилась сьогодні на велику кількість локальних дисциплін, в числі яких, наприклад, історія Будинків мод, історія модної ілюстрації, регіональні версії історії моди. Окремим напрямом актуальних досліджень в цій області є історія моделювання одягу, тісно пов'язана з музейною діяльністю, навчанням фахівців-дизайнерів і рухом історичної реконструкції.

Термін «історична реконструкція» сьогодні вживається в двох значеннях: відтворення матеріальних артефактів і відтворення подій історії. У першому випадку найважливішим науковим аспектом реконструкції стає проблема достовірності, тобто аналіз критеріїв автентичності вихідного об'єкта та методів його відтворення. Друге значення терміну «реконструкція» зачіпає більш складний комплекс міждисциплінарних досліджень, пов'язаних з досвідом занурення в іншу культурну епоху.

Перші зразки реконструйованого одягу були створені на кафедрі художнього моделювання костюма в 1990-ті роки, коли на заняттях з історії моди виникла потреба вивчення історичного одягу не «віртуально», а на основі матеріалізованих виробів. Знайти достовірно відтворений

костюм, а тим більш автентичні зразки виявилось проблематичним, і тоді виникла ідея реконструювати історичний одяг власними силами. Інформація з історії крою і шиття збиралася по крупицях – з літературних джерел, в музейних фондах, на основі спілкування з фахівцями – етнографами, театральними художниками, активістами руху історичної реконструкції. Успішність проекту забезпечувалась наявністю унікальної команди ентузіастів, у складі якої були досвідчені викладачі кафедри: дизайнери – Ольга Мамчич та Світлана Маркова, мистецтвознавці – Галина Кокоріна та Світлана Володіна, конструктор Ірина Давиденко. Останніми роками до роботи з реконструкції одягу ХХ ст. долучилися молоді викладачі – Алла Баранова та Ольга Михайлюк. Загальне наукове керівництво проектом здійснювала завідувач кафедрою художнього моделювання костюма, професор Тетяна Вадимівна Ніколаєва. Перші костюми, зокрема іспанська сукня ХVІ ст. (відтворена у 1997 р.) та французька сукня ХVІІІ ст. (відтворена у 1998 р.) були виконані на основі живописних портретів відповідної історичної епохи (рис. 1, а та рис.1, б). Практична частина роботи полягала в творчій імпровізації на основі сучасних методів конструктивного моделювання. Відзначимо, що експериментальний аспект відтворення історичних форм одягу залишається актуальним і сьогодні, а образотворчі джерела є важливим з огляду уточнення колористичного рішення та декорування костюма (рис.1, в та рис.1, г).

З часом доступними стали спеціалізовані видання та статті з теорії та практики костюмної реконструкції [1–4, 8, 11], а професійні зв'язки кафедри розширювалися. Сьогодні кафедра підтримує творчу співпрацю з багатьма вітчизняними та закордонними музеями, вивчає та відтворює одяг, який зберігається в їх фондах. Давні партнери кафедри

художнього моделювання костюма по цій роботі – Національний музей українського народного декоративного мистецтва (м. Київ) і Національний музей народної архітектури та побуту України (с. Пирогів). Успішною була робота у фондах таких музеїв як Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» (м. Київ), Чернігівський історичний музей ім. В. В. Тарновського і Музей етнографії та художнього промислу НАН України (м. Львів). Для розв'язання складних науково-практичних завдань викладачі кафедри зверталися до фахівців закордонних дослідницьких центрів: Музею моди і текстилю в Парижі, Музею Вікторії і Альберта в Лондоні, Державного Ермітажу (Росія) та Російського етнографічного музею в Санкт-Петербурзі. В фондах та експозиціях цих музеїв були проведені численні фотозйомки, відбувались навчальні практики. До роботи над реконструкцією костюма залучалися іноземні студенти кафедри ХМК з Вірменії, Грузії, Росії, Китаю, Непалу, Ірану. Колекція постійно поповнювалась зразками українського костюма – автентичного та реконструйованого. Результатом цієї роботи стала колекція костюма, в якій представлено моду різних історичних епох, від стародавності до ХХ ст., та різних географічних регіонів – костюми Європи, країн Сходу, України. «Костюмотека» – це не тільки збірка зразків одягу, а великий банк даних з історії крою у замальовках та фотографіях, різноманітна інформація з історії моди в електронному вигляді. Сьогодні фахівці кафедри надають консалтингові послуги з питань історії моди, інноваційних методів реконструкції історичного та етнографічного костюмів.

Найбільш повно в колекції представлено європейський костюм. Зокрема, блок колекції, присвячений періоду Ренесансу, нараховує десять комплектів жіночого і чоловічого одягу, у

тому числі корсетні вироби, головні убори, аксесуари. Варто відмітити, що костюм цього періоду надзвичайно складний за кроєм і вимагає коштовних матеріалів. Його відтворення стало можливим завдяки підтримці партнера університету компанії «Текстиль-Контакт», однієї з провідних текстильних компаній на ринку України (рис. 2). Відтворення костюма англійського короля Генріха VIII з династії Тюдорів (рис. 2, б) і його дружини Катерини Парр (рис. 2, г) приваблювало тим, що історія мистецтва зберегла велику кількість достовірних портретів цієї пари (рис. 2, б та рис. 2, в). Для створення костюма короля був використаний портрет Ганса Гольбейна Молодшого, створений в 1537 році. Слід зазначити, що основне завдання, яке вирішувалося в процесі реконструкції – це відтворення крою, тобто принципів членування форми, характерних для того часу. Створювалася так звана «репліка» – виріб, відтворений на основі адекватних наукових джерел щодо конструкції, технології і матеріалів, але який не є точною копією. Зокрема, були використані тканини змішаного волокнистого складу, машинні шви, а для розробки деталей конструкцій одягу використано розмірні ознаки сучасних фігур. Зазначимо також, що реконструйований таким чином костюм відрізняється від театрального одягу значно більшою достовірністю, але має кращі показники ергономічності, тобто дозволяє вільно рухатися, що є важливим для видовищного костюма. Робота по відтворенню історичного одягу активізувалась з появою перших науково-дослідницьких публікацій з історії крою та удосконаленню методики реконструкції автентичного одягу [5, 7, 11, 13, 16, 17]. Завдяки цій інформації творча група кафедри відпрацювали типові варіанти членування форм європейського одягу: від простих тунікоподібних зразків до складних форм одягу XVII – XIX століть (рис. 3).

а

б

в

г

Рис. 1. Реконструйовані історичні костюми: а – сукня XVI ст. (Іспанія); б – сукня XVIII ст. (Франція); в – сукня XVI ст. (Німеччина); г – сукня XV ст. (Нідерланди)

а

б

в

г

Рис. 2. Образотворчі джерела та реконструйовані історичні костюми: а – портрет Генріха VIII, Ганса Гольбейн Молодший; б – реконструкція костюма Генріха VIII; в – портрет Катерини Парр, невідомий автор; г – реконструкція костюма Катерини Парр

а

б

в

г

Рис. 3. Реконструйовані зразки одягу: а – європейська сукня XIX ст. в стилі ампір; б – європейська сукня середини XIX ст.; в – французька сукня XVIII ст.; г – європейська сукня XIX ст. в стилі бідермайєр

Сьогодні пріоритетною темою в роботі над реконструкцією костюма є відтворення найбільш оригінальних ансамблів ХХ ст. Серед дизайнерів, чії моделі були відтворені в «Костюмотеці» – Поль Пуаре, Жан Пату, Мадлен Віоне, Крістобаль Баленсиага, Юбер Живанши, Ів Сен-Лоран. Особливо цікавою та успішною була робота над відтворенням трьох комплектів жіночої одягу Юбера Живанши (1950 – 1960-ті рр.), два з яких були призначені для актриси Одрі Хепберн (фільми «Сніданок у Тіффані» і «Сабріна»). Виконання цих оригінальних і складних моделей стало можливим завдяки фінансовій підтримці компанії «Селдіко» (м. Київ), яка є дочірнім підприємством концерну Louis Vuitton Moët Hennessy (LVMH) і працює на ринку елітної косметики в Україні. За попередньою домовленістю всі три костюма залишилися в колекції кафедри художнього моделювання костюма, а виставкова робота ведеться спільно. Так, зокрема, сукні виставлялися в рамках Міжнародного фестивалю моди *Київ Fashion* (м. Київ, 2011 р.) і, неодноразово, в музеї КНУТД. Компанія «Селдіко» експонувала сукні протягом 2012 – 2015 рр. в містах Київ, Мінськ, Баку, Тбілісі та Нью-Йорк (рис. 4).

Колекція українського одягу в складі «Костюмотеки» найбільш затребувана у навчальному процесі. Значна її частина – це автентичні зразки сорочок, керсеток, свит, аксесуарів. Для повноти презентації історії костюма на території України були відтворені зразки скіфського та давньоруського одягу, а також чоловічого костюма XVII – XIX ст. Ця робота велася на основі консультацій з відомими

вітчизняними дослідниками костюма – Л. С. Клочко [14] та О. А. Браїчевською [9].

Окремою темою, вбудованою в програму навчальної практики, є вивчення та відтворення українського етнографічного костюма. На основі автентичних зразків українського одягу з етнографічних музеїв України були реконструйовані кілька унікальних комплектів чоловічого костюма XVIII ст., зокрема два «кунтуша», козацька «юпка», «жупан» і «мента» (рис. 5, а; рис. 5, б). Ці зразки являють собою апробацію результатів дисертаційного дослідження, спрямованого на розробку наукових методів реконструкції українського історичного костюма [15]. Методи засновані на модернізації класичних підходів у конструюванні одягу та застосуванні статистичної обробки кількісних характеристик конструкцій.

Унікальною частиною збірки «Костюмотека» є велика кількість реконструйованого одягу країн Сходу: костюми народів Китаю, Японії, Кореї, Арабського Сходу, Середньої Азії та Індії (рис. 5, в; рис. 5, г).

«Мистецький Арсенал», 2011 р.), «Чоловіча мода в Україні XVII – XIX століть» (КНУТД, 2013 р.), «Європейський костюм XV–XX століть» (Чернігівський обласний історичний музей ім. В. В. Тарновського, 2014 р.), «500 років європейської моди» (КНУТД, 2015 р.), «Корсети і криноліни» (КНУТД, 2016 р.), «Примхи чоловічої моди» (КНУТД, 2016 р.), «Столична мода XVII–XIX століть: кіно та артефакти» (м. Київ, Victoria Museum, 2017 р.), «Вітер зі Сходу» (КНУТД, 2018 р.). Були влаштовані також покази моделей одягу із збірки: «Моделі Мадлен Віоне» (2010 р., 2012 р.), «Мода ХХ століття» (2018 р.).

а

б

в

Рис. 4. Реконструйовані моделі Ю. Живанші: а – виставка в готелі Radisson (м. Київ, 2012 р.); б – блузка «Беттіна», 1952 р.; в – сукня для фільму «Сабріна», 1954 р.

а

б.

в

г

Рис. 5. Реконструкція українського та східного одягу: а – жупан та кунтуш, Україна, XVII ст.; б – жупан та кунтуш, Україна, XVIII ст.; в – японське кімоно з ручним розписом; г – костюм для індійського танцю Бхаратанат'ям

Рис. 6. Сукні XVIII – XIX ст., польові зйомки

Рис. 7. Виставка костюма XVI – XIX ст. «Гра з часом» (м. Київ, «Альта Центр», 2007 р.)

Зазначимо, що створена колекція надихнула учасників проекту на організацію численних виставок (рис. 7). В 2015 році в КНУТД було створено «Дизайн студію з реконструкції історичного костюма», а також, за активної участі керівництва університету – ректора КНУТД, академіка Грищенка Івана Михайловича та декана факультету дизайну, професора Колосніченко Марини Вікторівни, обладнано спеціалізований експозиційний зал для демонстрації одягу. Протягом 2005 – 2018 рр. було проведено, зокрема, такі виставки: «Історія в костюмах» (м. Київ, Національний музей українського народного декоративного мистецтва, 2005 р.), «Гра з часом» (м. Київ, «Альта Центр», 2007 р.), «Від готики до модерну» (м. Київ,

Окремий формат роботи з «Костюмотекою» – це проведення фотозйомок. Така практика розцінювалася спочатку як метод проведення експерименту, мета якого – уточнення форми і конструкції, проте з часом стали очевидними й інші, не менш важливі і цікаві аспекти вивчення історії моди – психологічні та антропологічні. Напередодні фотозйомки учасники, зазвичай, вивчають правила етикету і «історичну пластику», і тоді ретельно вибудувана мізансцена дозволяє не тільки відтворити образ, а й атмосферу епохи. Особливий формат фотосесій – це польові зйомки, коли пейзажні та архітектурні фони дають можливість зробити гру з часом особливо достовірною (рис. 6). Сьогодні, коли комерційний та іміджевий успіх навчального закладу в значній мірі залежить від вдало проведеної рекламної компанії, ефектна фотографія має особливе значення. Фотоархів з «Костюмотеки» переконливо відображає специфіку діяльності факультету дизайну КНУТД і здатний привернути увагу майбутніх абітурієнтів та потенційних партнерів.

Висновки. Робота над реконструкцією історичного одягу наповнює особливим змістом процес вивчення історії моди та сприяє формуванню особистості майбутнього дизайнера. Практична робота з матеріалом удосконалює професійні навички, командна діяльність адаптує студентів до реальних виробничих умов. Зазначимо також, що в процесі створення колекції «Костюмотека» було відпрацьовано послідовність дій, методи та принципи реконструкції, які пройшли численні експериментальні випробування. Ця робота базується на професійному аналізі автентичних зразків одягу та знаннях сучасних методів конструювання одягу. Створена в КНУТД колекція реплік історичного костюма представляє цінність для фахівців в галузі моди – і як творча лабораторія, і як консультативний центр з історії моди. «Костюмотека» цікава також як інструмент створення позитивного іміджу університету, засіб просування корисної інформації про навчальний заклад на ринку освітніх послуг.

Література

1. Arnold J. Patterns of Fashion. Englishwomen's dresses and their construction. 1860–1940. London, 1972. 126 с.
2. Arnold J. Patterns of Fashion. Englishwomen's dresses and their construction. 1560–1620. London, 1985. 128 с.
3. Braun M., North S., Costigliolo L., Thornton C., Tiramani J. 17th-Century Men's Dress Patterns: 1600–1630. London, 2016. 186 с.
4. Gutkowska-Rychlewska M. Historia ubiorów. Wrocław, 1968r. 964 с.
5. Johnston L., Kite M., Persson H. 19th-Century Fashion in Detail. London. 2016. 240 с.
6. Kirke B. Madeleine Vionnet. San Francisco, 1998. 546 с.
7. Taylor L. Establishing dress history. Manchester. 2004. 340 p.
8. Waugh N. The Cut of Men's Clothes 1600–1900. London, 1964. 160 с.

9. Браичевська О. А. Давньоруський чоловічий костюм X–XIII ст. (за археологічними, писемними та образотворчими джерелами): автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 1992. 19 с.

10. Бруард К. История костюма в контексте культуры. Теория моды. Москва. 2006. №1. С. 37–52.

11. Брун В. История костюма от древности до наших дней. Москва, 1996. 464 с.

12. Галадзева Г. Г. Практическое пособие по историческому крою западноевропейского костюма XI – XV веков. Москва, 2001. 47 с.

13. Кидд М. Сценический костюм. Москва, 2004. 144 с.

14. Ключко Л. С. Скифский женский костюм: автореф. дис... канд. истор. наук. Киев, 1992. 21 с.

15. Кокоріна Г. В. Розробка процесу реконструкції українського історичного чоловічого костюма: автореф. дис. ... канд. тех. наук. Київ, 2013. 26 с.

16. Тильке М. Костюмы народов Кавказа. Тбилиси, 2007. 126 с.

17. Шпролль А. Ранний амфир. Ателье. Москва, 2002. №3. С. 40–49.

References

1. Arnold, J. (1972). *Patterns of Fashion. Englishwomen's dresses and their construction. 1860–1940*. London: London: Macmillan /QSM. [in English].

2. Arnold, J. (1985). *Patterns of Fashion. Englishwomen's dresses and their construction. 1560–1620*. London: London: Macmillan /QSM. [in English].

3. Braun, M., North, S., Costigliolo, L., Thornton, C., Tiramani, J. (2016). *17th–Century Men's Dress Patterns: 1600–1630*. London: Thames and Hudson. [in English].

4. Gutkowska-Rychlewska, M. (1968). *Historia ubiorów* [Costume history] Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolinskich. (in Poland)

5. Johnston, L., Kite, M., Persson, H. (2016). *19th–Century Fashion in Detail*. London: Thames and Hudson. [in English].

6. Kirke, B. (1998). *Madeleine Vionnet*. San Francisco: Chronicle books. [in English].

7. Taylor, L. (2004). *Establishing dress history*. Manchester: University Press. [in English].

8. Waugh, N. *The Cut of Men's Clothes 1600–1900*. (1964). London: Faber and Faber. [in English].

9. Brajchevsjka, O. A. (1992). *Davnjorusjkyj cholovychyj kostjum X–XIII st. (za arkheologichnymy, pysemnymy ta obrazotvorchymy dzhelamy)* [Ancient Russian costume X–XIII centuries (by archaeological, written and pictorial sources)]. *Extended abstract of the thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

10. Bruard, K. (2006). *Istoriya kostyuma v kontekste kultury*. [The history of costume in the context of culture]. *Fashion theory*, 1, 37–52 [in Russian].

11. Brun, V. (1996). *Istoriya kostyuma ot drevnosti do nashikh dney*. [The history of costume from antiquity to the present day]. Moscow: EKSMO. [in Russian].

12. Galadzheva, G. G. (2010). *Prakticheskoe posobie po istoricheskomu kroyu zapadnoevropeyskogo kostyuma XI – XV vekov*. [Practical manual on the historical cut of Western European costume XI – XV centuries]. Moscow: Fashion Academy. [in Russian].

13. Kidd, M. (2004). *Stsenicheskiy kostyum*. [Stage costume]. Moscow: Art–Rodnik. [in Russian].

14. Klochko, L. S. (1992). *Skifskiy zhenskiy kostyum*. [Scythian women's costume]. *Extended abstract of the thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

15. Kokorina, G. V. (2013). *Rozrobka procesu rekonstrukciji ukrajinskogho istorychnogho cholovichogho kostjuma*. [Design of reconstruction of Ukrainian traditional cholovy costume]. *Extended abstract of the thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

16. Tilke, M. (2007). *Kostyumy narodov Kavkaza*. [Costumes of the peoples of the Caucasus]. Tbilisi : The Georgian National Museum. [in Georgian].

17. Shproll, A. (2002). *Ranni ampир*. [Early Empire] *Atele*, 3, 40–49 [in Russian].

ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ РОЛЬ КОЛЛЕКЦИИ ИСТОРИЧЕСКОГО КОСТЮМА «КОСТЮМОТЕКА»

ГРИЩЕНКО И. М., КОКОРИНА Г.В.,
НИКОЛАЕВА Т. В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Анализ условий создания коллекции исторического костюма, которая хранится в музее Киевского национального университета технологий и дизайна. Выявление методологического значения структурного построения и содержания коллекции для процесса профессиональной подготовки студентов дизайнеров.

Методика. В процессе подготовки статьи использованы современные методы научных исследований: историографический анализ, литературно-аналитический метод, метод историко-периодической классификации. История создания коллекции и ее структура исследованы системно, объективно, во взаимосвязи с актуальными проблемами теории моды.

Результаты. Обоснована необходимость создания коллекции исторического костюма на факультете, который готовит дизайнеров одежды. Проанализированы современные научные методы воспроизведения исторической одежды, очерчен круг источников практического исследования аутентичных образцов. Описана история создания коллекции и проблем, с которыми столкнулись участники проекта. Проанализирована структура коллекции, которая составляет сегодня более 500 образцов одежды, дополнений и аксессуаров и отражает историю мировой моды от древности до XX века. В статье представлены также обзор основных мероприятий по презентации коллекции на различных выставочных площадках, подчеркнуто значение подобных мероприятий для продвижения информации о деятельности университета. Статья проиллюстрирована

THE HISTORY OF CREATION AND THE SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL ROLE OF THE COLLECTION OF THE HISTORICAL COSTUME «KOSTUMOTECA»

GRYSHCHENKO I. M., KOKORINA G. V.,
NIKOLAIEVA T. V.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Analysis of the conditions for creating a collection of historical costume, which is stored at the Kyiv National University of Technology and Design. Determining the impact of the collection on the process of preparing specialists in the field of fashion.

Methods. The history of the creation of the collection and its structure are investigated systematically, objectively, in conjunction with the actual problems of modern fashion theory.

Special attention is focused on the use of comparative tools and experimental studies.

Results. The necessity of creating a collection of historical costume at the faculty, which prepares fashion designers, was justified. Modern scientific methods of reproducing historical clothing were analyzed, a circle of sources for practical research of authentic samples was outlined. The history of the creation of the collection and the problems encountered by the project participants was described. The structure of the collection was analyzed, which today accounts for more than 500 samples of clothing, additions and accessories, and reflects the history of world fashion from antiquity to the twentieth century. The article also presents an overview of the main events on the presentation of the collection at various exhibition venues in recent years, emphasizing the importance of such events for promoting information about the activities of the University. The article is

унікальними фотографіями з архіва автора, більшість з яких публікується вперше.

Научна новизна заключається в тому, що вперше систематизовані факти об історії створення, значенні і структурі колекції історичного костюма, яка називається «Костюмотека» і зберігається на факультеті дизайну Київського національного університету технологій і дизайну.

Практична значимість. Зібрана інформація може бути використана для подальших досліджень в області реконструкції історичного костюма, а також для проектування сучасного модної одягу за мотивами історичного і етнографічного костюма.

Ключеві слова: *костюмотека, реконструкція історичного костюма, історія моди, дизайн одягу.*

illustrated with unique photographs from the archive of the author, most of which are published for the first time.

Scientific novelty lies in the fact that for the first time the facts about the history of creation, meaning and structure of the historical costume collection, which is called «Kostumoteca» and kept at the design department of the Kyiv National University of Technology and Design, are systematized.

Practical significance. The collected information can be used for further research in the field of reconstruction of the historical costume, as well as for the design of modern fashionable clothes based on the historical and ethnographic costume.

Keywords: *kostumoteca, reconstruction of historical costume, fashion history, fashion design.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ:

Грищенко Іван Михайлович – канд. техн. наук, д-р екон. наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, Заслужений працівник освіти України, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, ректор КНУТД, ORCID 0000-0001-7572-4757, SCOPUS 36175765200, **e-mail:** gryshchenko.i@knutd.com.ua

Кокоріна Галина Василівна – канд. техн. наук, доцент кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-8317-8917, **e-mail:** kokorina.gv@knutd.com.ua

Ніколаєва Тетяна Вадимівна – канд. техн. наук, професор, завідувач кафедрою художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-2236-3681, **e-mail:** nikolaevatd@gmail.com

Цитування за ДСТУ: Грищенко І. М., Кокоріна Г. В., Ніколаєва Т. В. Історія створення та науково-методична роль колекції історичного костюма «Костюмотека». *Art and design*. 2018. №4. С. 9-18.

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.4.1>

Citation APA: Gryshchenko, I. M., Kokorina, G. V., Nikolaieva, T. V. (2018) The history of creation and the scientific and methodological role of the collection of the historical costume «Kostumoteca». *Art and design*. 4. 9-18.